دلیل آب‌شناسی: از طرح کارخانه پرچ‌گیری تا سدهای ذخیره‌ی شهرک، ۱۲ هزار هکتار زمین کشاورزی را تحت پوشش می‌گیرد

مهندس هادی نوروزی: «ما نمی‌خواهیم آب را از دشت بیرون بکشیم، می‌خواهیم جلوی رفتن آب را بگیریم»

هفته‌نامه‌ی بامداد، گزارش ویژه‌ی شماره‌ی ۴۸۰۹ – ۱۴ صفحه

دلیل آب‌شناسی در دشت نارون‌زار از سه سال پیش آغاز شد، زمانی که آمار چاه‌های کشاورزی نشان داد سطح آب زیرزمینی در ۱۲ سال گذشته بیش از ۱۸ متر پایین رفته است. این گزارش به بررسی طرح احداث ۱۲ سد کوچک و ۴۰ کیلومتر کانال انتقال آب می‌پردازد که قرار است ۱۲ هزار هکتار زمین کشاورزی را پوشش دهد. مهندس هادی نوروزی، مدیر طرح، در گفت‌وگو با تیم بامداد گفت: «ما نمی‌خواهیم آب را از زمین بیرون بکشیم، می‌خواهیم جلوی رفتن آب را بگیریم. اگر سدها درست ساخته شوند، آب در زمین می‌ماند و چاه‌های همسایه هم از آن استفاده می‌کنند.» به گفته‌ی او، هزینه‌ی کل طرح ۴۲۰ میلیارد تومان برآورد شده است. بخش عمده‌ی آن توسط صندوق توسعه‌ی روستایی و بخشی از آن از محل مشارکت کشاورزان تأمین می‌شود. کشاورزان نیز موظف‌اند هزینه‌ی نگهداری کانال‌ها را پرداخت کنند. در روستای کهنه‌دژ، ۶۰ کشاورز با تشکیل تعاونی آب موافقت کرده‌اند که سهم آبیاری خود را در ازای کار در پروژه تسویه کنند. این الگو قرار است در سایر روستاها نیز تکرار شود.

در مقابل، برخی کارشناسان هشدار داده‌اند که ساخت سد می‌تواند جریان طبیعی رودخانه‌ی شور را تغییر دهد و بر تالاب پایین‌دست اثر بگذارد. دکتر فرشته یزدان‌پناه، زیست‌شناس دانشگاه نارون‌زار، گفت: «هر سد باید با پرندگان مهاجر و ذخایر آبزیان سنجیده شود. ما پیشنهاد کرده‌ایم که حداقل ۳۰ درصد آب رودخانه به تالاب برسد.» مهندس نوروزی پاسخ داد که طرح شامل پایش ماهانه‌ی کیفیت آب و ایجاد ۲ ایستگاه پایش است و نتایج آن هر سه ماه یک بار منتشر می‌شود. او افزود که اگر معیارها نقض شود، برداشت از سد متوقف می‌شود.

در بخش اجرا، ۳۰ جوان روستایی در دوره‌های آموزشی کار با دستگاه‌های سبک آبیاری و نگهداری کانال آموزش دیده‌اند. قرار است این نیروها به عنوان مربی در روستاها فعالیت کنند. فرهاد نیک‌سرشت، کارشناس اجرایی طرح، گفت: «اگر آب به زمین برسد اما کشاورز نداند چگونه آبیاری کند، باز هم آب هدر می‌رود. آموزش به اندازه‌ی سد مهم است.» تا پایان مهر، ۴ کیلومتر از کانال اصلی و ۱ سد آزمایشی در روستای کهنه‌دژ آماده‌ی بهره‌برداری خواهد شد و مرحله‌ی دوم طرح از بهار ۱۴۰۲ آغاز می‌شود.

(مطالب آینده در همین شماره)

صفحه ۲ ـ گزارش ویژه: دلیل آب‌شناسی در ۱۲ سد کوچک و ۴۰ کیلومتر کانال

صفحه ۳ ـ سرمقاله: آب، قرارداد اجتماعی و حق نسل آینده

صفحه ۵ ـ گفت‌وگو با مهندس هادی نوروزی درباره‌ی مشارکت کشاورزان در نگهداری کانال

صفحه ۶ ـ تالاب پایین‌دست و اثر سدها بر زیستگاه پرندگان مهاجر

صفحه ۸ ـ آموزش کار با دستگاه‌های سبک آبیاری برای جوانان روستایی

صفحه ۹ ـ نامه‌های خوانندگان: تجربه‌ی کشاورزان در حفظ آب چاه‌های خانگی

صفحه ۱۰ ـ آگهی مناقصه‌ی حفاری ۴۲ حلقه چاه و نصب پمپ

صفحه ۱۲ ـ جدول کلمات متقاطع و معرفی برندگان شماره‌ی پیش

صفحه ۱۴ ـ فهرست اسامی داوطلبان آزمون استخدامی آب‌شناسی

سرمقاله: آب، قرارداد اجتماعی با نسل آینده

مهندس هادی نوروزی در گفت‌وگو با تیم بامداد گفت: «ما نمی‌خواهیم آب را از دشت بیرون بکشیم، می‌خواهیم جلوی رفتن آب را بگیریم.» این جمله در ظاهر ساده است، اما پشت آن یک قرارداد اجتماعی میان نسل امروز و نسل فردا پنهان است. اگر سدها درست ساخته شوند و کشاورزان در نگهداری کانال‌ها مشارکت کنند، چاه‌های همسایه هم از آن استفاده می‌کنند. این همان معنای واقعی آبخوانداری است: آب را نه برای یک روز، بلکه برای چند دهه نگه داشتن تا فرزندان ما هم بتوانند از آن بهره ببرند.

در مقابل، هشدار دکتر فرشته یزدان‌پناه درست است. هر سد بر زیستگاه پرندگان مهاجر اثر می‌گذارد و اگر پایش زیست‌محیطی جدی گرفته نشود، طرح به ضرر طبیعت تمام می‌شود. راه حل، نه توقف طرح و نه اجرای بدون پایش، بلکه اجرای همزمان پایش و اصلاح است. اگر معیارها نقض شود، برداشت از سد متوقف می‌شود. این شرط باید در قرارداد مشارکت کشاورزان هم نوشته شود تا فراموش نشود.

(مطالب آینده در همین شماره)

صفحه ۲ ـ گزارش ویژه: دلیل آب‌شناسی در ۱۲ سد کوچک و ۴۰ کیلومتر کانال

صفحه ۳ ـ سرمقاله: آب، قرارداد اجتماعی و حق نسل آینده

صفحه ۵ ـ گفت‌وگو با مهندس هادی نوروزی درباره‌ی مشارکت کشاورزان در نگهداری کانال

صفحه ۶ ـ تالاب پایین‌دست و اثر سدها بر زیستگاه پرندگان مهاجر

صفحه ۸ ـ آموزش کار با دستگاه‌های سبک آبیاری برای جوانان روستایی

صفحه ۹ ـ نامه‌های خوانندگان: تجربه‌ی کشاورزان در حفظ آب چاه‌های خانگی

صفحه ۱۰ ـ آگهی مناقصه‌ی حفاری ۴۲ حلقه چاه و نصب پمپ

صفحه ۱۲ ـ جدول کلمات متقاطع و معرفی برندگان شماره‌ی پیش

صفحه ۱۴ ـ فهرست اسامی داوطلبان آزمون استخدامی آب‌شناسی

مهندس نوروزی: از طرح کارخانه پرچ‌گیری تا سدهای ذخیره‌ی شهرک، ۱۲ هزار هکتار زمین کشاورزی را تحت پوشش می‌گیرد

هفته‌نامه‌ی بامداد، گزارش ویژه‌ی شماره‌ی ۴۸۰۹ – ۱۴ صفحه

مهندس هادی نوروزی، مدیر طرح آب‌شناسی دشت نارون‌زار، روز سه‌شنبه در محل کارگاه پرچ‌گیری شهرک صنعتی نارون‌زار گفت: «ما نمی‌خواهیم آب را از دشت بیرون بکشیم، می‌خواهیم جلوی رفتن آب را بگیریم.» این جمله در ظاهر ساده است، اما پشت آن یک قرارداد اجتماعی میان نسل امروز و نسل فردا پنهان است. او توضیح داد که اگر سدها درست ساخته شوند و کشاورزان در نگهداری کانال‌ها مشارکت کنند، چاه‌های همسایه هم از آن استفاده می‌کنند. این همان معنای واقعی آبخوانداری است: آب را نه برای یک روز، بلکه برای چند دهه نگه داشتن تا فرزندان ما هم بتوانند از آن بهره ببرند.

در مقابل، هشدار دکتر فرشته یزدان‌پناه، زیست‌شناس دانشگاه نارون‌زار،